

## **Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde måndagen den 2 november 2020**

**Tid:**

kl. 18:00-18:45

**Lokal:**

Rådssalen

**Närvarande:**

Se bilaga

§§1-20

Justerat den 9 november 2020    Anslaget den 10 november 2020

Cecilia Brinck

Rana Nasrindotter

Björn Ljung

Mats Larsson  
Sekreterare

**§ 1  
Justering**

Förste vice ordföranden Rana Nasrindotter (S) och Björn Ljung (L) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Cecilia Brinck (M). Justering sker den 9 november 2020.

**§ 2  
Bordläggning av interpellationer**

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna punkterna 2 - 21 i kungörelsen.

### § 3 Nya interpellationer

#### Beslut

1. Interpellationerna får ställas.
2. Interpellationerna bordläggs.

Följande interpellationer framställs.

1. Interpellation av Jan Valeskog (S) till finansborgarrådet Anna König Jerlmyr (M) om varför inte en gång- och cykelbro från Strandvägen till Djurgården påbörjas i enlighet med tidigare utfästelser. Rotel I  
Dnr KS 2020/1289
2. Interpellation av Linnéa Vinge (SD) till socialborgarrådet Jan Jönsson (L) gällande orosanmälningar och insatser avseende barn och unga. Rotel VIII  
Dnr KS 2020/1310
3. Interpellation av Maria Ljuslin (Fi) till äldreborgarrådet Erik Slottner (KD) om att säkra den psykosociala arbetsmiljön för äldreomsorgens personal. Rotel VII  
Dnr KS 2020/1350

**§ 4  
Frågestund**

Punkten utgår.

**§ 5  
Anmälningar**

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut den 14 oktober 2020 att utse nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige för tiden 14 oktober till och med den 14 oktober 2022 anmäls.

Jonas Nilsson (M) har utsetts till ny ledamot efter Eva Solberg (M).

Anders E Karlsson (M) har utsetts till ny ersättare efter Jonas Nilsson (M).

Peter Öberg (L) har utsetts till ny ersättare efter Jessica Sjönell (L).

**§ 6  
Närvaro**

Närvaron antecknas i **bilaga 1**.

**§ 7  
Justering**

Förste vice ordföranden Rana Nasrindotter (S) och Björn Ljung (L) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Cecilia Brinck (M). Justering sker den 9 november 2020.



**§ 8****Valärenden i kommunfullmäktige 2020**

Kommunfullmäktige den 2 november 2020

KS 2020/43

**Beslut**

1. Avsägelse och entlediganden godkänns.
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valberedningens förslag.
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättaren sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.

**Ärendet**

Valärende i kommunfullmäktige den 2 november 2020 behandlas.

**Beslutsordning**

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt förslaget.

**§ 9****Hjorthagen i Norra Djurgårdsstaden**

Reviderat inriktningsbeslut

Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 31 augusti  
2020

KS 2019/1764

**Beslut**

1. Som svar på minoritetsåterremissen hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.
2. Reviderad inriktning för Hjorthagen i Norra Djurgårdsstaden godkänns.
3. Exploateringsnämnden medges rätt att fortsätta planera förutsättningarna för exploatering samt övriga förberedande arbeten inom projekt Hjorthagen till en investeringsutgift upp till 260 mkr, som underlag för ett kommande genomförandebeslut.
4. Utgifterna för år 2020 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2021.
5. Exploateringsnämnden ska i övrigt beakta vad som framgår av stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

**Reservationer**

Samtliga ledamöter för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

**Ärendet**

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Hjorthagen i Norra Djurgårdsstaden.

I debatten yttrar sig Johan Nilsson, borgarrådet Valeskog, Sara Stenudd och Lisa Palm.

**Förslag till beslut**

Johan Nilsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Valeskog (S), Sara Stenudd (V) och Lisa Palm (Fi) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Socialdemokraternas och Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

**Beslutsordning**

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 10****Revidering av tidigare underlag avseende reglering av eget boende (EBO) för asylsökande inom Stockholms stad**

KS 2020/1108

**Beslut**

Till Migrationsverket anmäls 28 demografiska statistikområden (DeSO), enligt bilaga 1 till utlåtandet, som från den 1 januari 2021 undantar möjligheten för asylsökande att bosätta sig på egen hand i dessa områden.

**Ärendet**

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller revidering av tidigare underlag avseende reglering av eget boende (EBO) för asylsökande inom Stockholms stad.

I debatten yttrar sig borgarrådet König Jerlmyr och Rashid Mohammed.

**Förslag till beslut**

Borgarrådet König Jerlmyr (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**Beslutsordning**

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 11**

**Överenskommelse om exploatering med försäljning för bostäder inom fastigheten Skalholt 1 med Brf Kista Square Garden, Kista Square Garden Kommersiellt AB, Brf:erna Kista Square Garden 1-4 i Kista**  
Genomförandebeslut  
Hemställan från exploateringsnämnden  
KS 2020/1093

**Beslut**

1. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra exploatering inom fastigheten Skalholt 1 till en investeringsutgift 46,3 mnkr, en investeringsinkomst om 1,9 mnkr och en försäljningsinkomst om 194,2 mnkr.
2. Utgifterna för år 2020 ska rymmas inom exploateringsnämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för 2021.
3. Försäljning inom fastigheten Skalholt 1 med en preliminär köpeskilling om cirka 194,2 mnkr godkänns och exploateringsnämnden medges rätt att träffa överenskommelse om exploatering i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet.

**Ärendet**

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller överenskommelse om exploatering med försäljning för bostäder inom fastigheten Skalholt 1 med Brf Kista Square Garden, Kista Square Garden Kommersiellt AB, Brf:erna Kista Square Garden 1-4 i Kista.

**Beslutsordning**

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 12**  
**Redovisning av kommunalt partistöd och**  
**granskningsrapport 2019**

KS 2020/758

**Beslut**

Redovisningar av partistöd 2019 noteras inkomna.

**Ärendet**

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller redovisning av kommunalt partistöd och granskningsrapport 2019.

**Beslutsordning**

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 13**  
**Riktlinjer för bostadsförsörjning 2021-2024**  
KS 2020/791**Beslut**

Kommunfullmäktige bordlägger ärendet.

## § 14

### **Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och omsorgsboende och seniorbostäder på fastigheten Ånn 7 i Årsta**

Inriktningsbeslut

Hemställan från Stockholms Stadshus AB

KS 2020/633

### **Beslut**

1. Inriktningen för nyproduktion av vård- och omsorgsboende och seniorbostäder på fastigheten Ånn 7 till en total investeringsutgift om 517 mnkr inklusive moms godkänns.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

### **Ärendet**

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och omsorgsboende och seniorbostäder på fastigheten Ånn 7 i Årsta.

I debatten yttrar sig Mirja Räihä och borgarrådet Larsson.

### **Förslag till beslut**

Borgarrådet Larsson (M) och Mirja Räihä (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

### **Beslutsordning**

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.



**§ 15****Detaljplan för Vinjegatan invid fastigheten Norrmannen 11 m.fl. i stadsdelen Blackeberg (120 bostäder och centrumverksamhet) DP 2016-17741-54**

Framställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2019/1946

**Beslut**

Detaljplan för Vinjegatan invid fastigheten Norrmannen 11 m.fl. i stadsdelen Blackeberg (120 bostäder och centrumverksamhet),  
DP 2016-17741-54, antas

**Ärendet**

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller detaljplan för Vinjegatan invid fastigheten Norrmannen 11 m.fl. i stadsdelen Blackeberg (120 bostäder och centrumverksamhet) DP 2016-17741-54.

I ärendet yttrar sig borgarrådet Larsson.

**Förslag till beslut**

Borgarrådet Larsson (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**Beslutsordning**

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 16****Avgift vid ansökan om godkännande att starta fristående förskola eller fritidshem och vid ansökan om ändringar i befintlig verksamhet**

Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 31 augusti 2020

KS 2019/1658

**Beslut**

1. Som svar på kommunfullmäktiges minoritetsåterremiss hänvisas till vad som sägs i utlåtandet.
2. Avgift vid ansökan om godkännande som huvudman för en ny fristående förskola eller fritidshem samt vid ansökan om godkännande som huvudman för en befintlig fristående förskola eller fritidshem fastställs, enligt bilaga 2 till utlåtandet.
3. Avgiften ska gälla från och med 1 januari 2021.
4. Kommande års avgifter behandlas i samband med kommunfullmäktiges budget årligen.

**Jäv**

Ulla Hamilton (M) deltar inte i ärendets behandling eller beslut.

**Reservationer**

Samtliga ledamöter för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

**Ärendet**

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller avgift vid ansökan om godkännande att starta fristående förskola eller fritidshem och vid ansökan om ändringar i befintlig verksamhet.

I debatten yttrar sig borgarråden Smedberg-Palmqvist och Wanngård, Tina Kratz samt Lisa Palm.

**Förslag till beslut**

Borgarrådet Smedberg Palmqvist (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Wanngård (S), Tina Kratz (V) och Lisa Palm (Fi) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Socialdemokraternas och Vänsterpartiets förslag till beslut i

kommunstyrelsen.

**Beslutsordning**

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

## § 17

### Riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen

Framställan från socialnämnden

KS 2020/255

#### Beslut

1. Riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen, bilaga 2 till utlåtandet, godkänns.
2. Riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen träder i kraft 1 januari 2021.
3. Riktlinjer för handläggning av barn- och ungdomsärenden (dnr 325-972/2009) upphör därmed att gälla från den 1 januari 2021.

#### Reservationer

Samtliga ledamöter för Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

#### Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen.

I debatten yttrar sig borgarrådet Jönsson, Martin Westmont och Tina Kratz.

#### Förslag till beslut

Borgarrådet Jönsson (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Tina Kratz (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Vänsterpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Martin Westmont (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

**Beslutsordning**

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

**§ 18  
Bordläggning av motioner**

Kommunfullmäktige bordlägger punkterna 40-73 i kungörelsen.

## § 19 Ny interpellation

### Beslut

1. Interpellationen får ställas.
2. Interpellationen bordläggs.

Följande interpellation framställs.

1. Interpellation av Linnéa Vinge (SD) till skolborgarrådet Isabel Smedberg-Palmqvist (L) om hedersrelaterat våld och förtryck i Stockholms skolor. Rotel IV  
Dnr KS 2020/1365

**§ 20**  
**Nyväckta motioner**

Följande motioner väcktes under perioden 13 oktober - 2 november 2020.

1. Motion av Linnéa Vinge (SD) om att ursprungsmärka kommunens matsedlar. Rotel IX  
Dnr KS 2020/1311
2. Motion av Anna Rantala Bonnier (Fi) om öppna ett skyddat boende för pojkar som utsätts för hedersrelaterat våld. Rotel VIII  
Dnr KS 2020/1339
3. Motion av Lisa Palm (Fi) om rädda Egalia i Skärholmen. Rotel VIII  
Dnr KS 2020/1349
4. Motion av Jan Valeskog (S) om storskalig cykelsatsning. Rotel V  
Dnr KS 2020/1429



Bilaga 1 till kommunfullmäktiges protokoll 2020-11-02 § 6

## Närvarolista

upprättad vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 2 november 2020

Plats	Ledamot	Ersättare	Parti	Ankom	Utgick
49	Brinck, Cecilia (Ordförande) §§ 1-19		M	17:52	18:34
97	Nasrindotter, Rana (1:e v Ordf)		S	17:55	18:33
7	Boucher, Torun	Herrström, Cecilia	V	18:00	18:33
52	Burell, Olle		S	17:58	18:34
58	Edlund, Ingela		S	17:52	18:33
41	Elfvén, Anne-Lie		L	17:52	18:34
20	Ernlund, Karin		C	17:59	18:34
76	Fava, Daniele	Backlund, Peter	L	17:52	18:34
78	Fors, Emilie		L	17:52	18:33
25	Gustafsson, Karin		S	17:52	18:34
53	Göransson, Anders		S	17:52	18:34
11	Hamilton, Ulla		M	17:55	18:34
86	Hansson, Martin		MP	18:01	18:34
95	Hedelin, Joakim		-	17:52	18:34
48	Helldén, Daniel		MP	17:59	18:33
80	Jacobsson, Kristin	Kåberg, John	C	17:52	18:31
29	Johansson, Tobias	Nylander, Jackie	V	18:06	18:34
13	Järkeborn, Christoffer		M	17:56	18:31
18	Jönsson, Jan		L	17:58	18:33
12	Jönsson, Peter		M	17:56	18:33
30	Kratz, Tina		V	17:52	18:34
6	König Jerlmyr, Anna		M	18:00	18:34
93	Larsson, Björn	Wallsén, Mona	-	17:52	18:34
5	Larsson, Joakim		M	17:58	18:33
54	Lekberg, Karin		S	17:52	18:34
74	Lennaárd, Fritz		M	17:58	18:33
45	Lindstål, Fredrik		C	17:52	18:34

16	Ljung, Björn		L	18:00	18:34
64	Ljuslin, Maria		V	17:51	18:34
47	Luhr, Katarina		MP	17:59	18:33
35	Lutz, Kristina		M	17:55	18:34
37	Modigh, Sofia	Örbrink, Nike	KD	17:58	18:33
65	Mohammed, Rashid		V	18:00	18:34
85	Moreira Duarte, Mariana		MP	17:53	18:34
19	Naddebo, Jonas		C	17:58	18:34
67	Nilsson, Johan		M	17:52	18:34
75	Nilsson, Jonas		M	17:52	18:33
83	Obermüller, Cecilia		MP	17:52	18:33
101	Ojanne, Alexander		S	17:52	18:34
68	Paccamonti, Johan		M	17:52	18:34
105	Palm, Lisa		FI	17:56	18:34
99	Pettersson, Fredrik		S	17:52	18:34
106	Rantala Bonnier, Anna	Ericson, Malin	FI	17:52	18:33
51	Rashid, Salar		S	17:54	18:34
69	Redin, Jennyfer		M	17:52	18:34
62	Rooth, Rose-Marie		V	17:52	18:33
26	Räihä, Mirja		S	17:52	18:33
44	Sabet, Banar		C	17:52	18:33
103	Salvo, Maria-Elsa		S	17:52	18:34
15	Slottner, Erik		KD	18:00	18:34
17	Smedberg Palmqvist, Isabel		L	17:58	18:33
27	Stenudd, Sara		V	17:52	18:34
32	Svärd, Lars		M	18:00	18:33
22	Valeskog, Jan		S	17:52	18:31
38	Valier, Mikael		KD	17:58	18:33
89	Wallmark, Peter		SD	17:53	18:33
102	Walther, Ulf		S	17:54	18:34
21	Wanngård, Karin		S	17:59	18:33
8	Warlenius, Rikard		V	18:01	18:33
4	Wedin, Dennis		M	17:58	18:33
88	Westmont, Martin		SD	17:53	18:33

## Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 2 november 2020

### § 9 Hjorthagen i Norra Djurgårdsstaden

#### Anförande nr 1

J o h a n N i l s s o n (M): Ordförande och fullmäktige! Den 31 augusti behandlade kommunfullmäktige det här ärendet om ett projekt i Hjorthagen, men ärendet återremitterades då genom en minoritetsåterremiss. I dag har vi fått tillbaka ärendet för ett nytt beslut, vilket jag hoppas att kommunfullmäktige kommer att kunna fatta.

Hjorthagen är en del av stadens stora stadsutveckling av Norra Djurgårdsstaden. Det här ärendet är ett reviderat inriktningsbeslut med utökad budget för fortsatta utredningar inom ramen för projektet. Det tidigare inriktningsbeslutet är från 2017. Det som fortsatt ska utredas är planering för 7 000 bostäder, utveckling av Gasverksområdet som ett regionalt besöksmål och planering för att skapa ytterligare exploaterbar mark genom att bygga pådäck i Lilla Värtans vattenområde.

Vid behandlingen i kommunfullmäktige förra gången, i augusti, ägnades stor uppmärksamhet åt det fortsatta utredningsarbetet och omvandlingen av Gasklocka 2 till en scen med ca 1 750 sittplatser. En scen i Gasklocka 2 tror jag kommer att stärka Stockholms varumärke som kulturstad och kunna utgöra en arena i världsklass för nationella och internationella gästspel. Det finns med all rätt en stor oro över kostnaden för att omvandla gasklockan till en kulturscen. Vårt mål är att hålla nere stadens investeringsutgifter och att med hjälp av privata aktörer finna alternativa finansieringsmöjligheter i den fortsatta processen. Det är viktigt att komma ihåg att det här inriktningsbeslutet inte innebär att vi ska omvandla gasklockan till en kulturscen. Det här beslutet innebär enbart att vi ska fortsätta att utreda detsamma.

Hela Norra Djurgårdsstaden är en viktig del i stadens ambitioner för en hög takt i bostadsbyggandet och arbetet med att bygga 140 000 klimatsmarta bostäder fram till 2030. Jag tycker att det är glädjande att Hjorthagen som en del i det här stora projektet kommer att kunna bidra med bostäder, kulturverksamheter och arbetsplatser i ett av Stockholms bästa lägen med närhet till city, natur och vatten. Precis som jag sagt flera gånger förut ligger det här med att omvandla förorenad industrimark till en attraktiv del av Stockholm precis i linje med majoritetens arbetssätt och hur vi vill utveckla Stockholm framöver. Vi ser också att vi har en bra blandning av bostäder i det här projektet; andelen bostadsrätter och hyresrätter uppgår till ungefär hälften vardera.

Sammanfattningsvis skulle kommunfullmäktige med det här reviderade inriktningsbeslutet medge fortsatt projektering för den kommande utvecklingen av Hjorthagen. Med anledning av detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

#### Anförande nr 2

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Ordförande och fullmäktige! Det är märkligt att det ska krävas en återremiss innan majoriteten kan redovisa att man har en möjlig extern

aktör som kan tänka sig att hyra gasklockan. Det är en extern aktör som man uppenbarligen även har ett intentionsavtal med. Det borde naturligtvis kommunfullmäktige ha fått veta redan vid det första ärendet, så hade åtminstone en av våra frågor blivit besvarade.

En stor osäkerhet råder trots detta om ekonomin i projektet. Vi har inte sett kravlistan från den så kallade externa aktören vad gäller utformningen av gasklockan. Vi vet därför inte säkert vad byggnationen totalt kommer att kosta. Vi vet inte heller vilken hyra som kommer att betalas och vilken ersättning staden får utifrån antal besökare eller motsvarande. Uppsägningstiden för hyresavtalet, vilken ju påverkar riskfaktorn, är också av stort intresse för fullmäktige att få veta.

Oavsett detta kommer projektet även vid det mest ideala scenariot att innebära ett stort underskott. Det kostar över 1 miljard att ställa i ordning gasklockan. Därmed är det enligt ärendet hela 565 miljoner kronor i negativt nettonuvärde. Det är naturligtvis väldigt stora belopp och stora riskpengar. Ännu tydligare blir det kanske när jag säger att det kommer att ta 40 år att få pengarna tillbaka med beräknade hyresintäkter i ärendet. En scen kommer alltså att riskera att kosta skattebetalarna stora belopp. Men att till exempel renovera Stadsbiblioteket till betydligt mindre än hälften av den summa som ska gå till gasklockan är uppenbarligen inte aktuellt.

Att senare sälja en helt renoverad gasklocka skulle även det bli en stor förlustaffär. Kostnaden för den redovisade och planerade upprustningen kommer vid en sådan försäljning inte på långa vägar att gå att få tillbaka. Det tror jag att de flesta inser. Att sälja skalet som det ser ut i dag vore förstås det bästa, men då måste köparen också vara beredd att nyttja gasklockan enligt gällande detaljplan, och det alternativet verkar majoriteten i praktiken ha uteslutit.

Det är alltså många frågor kring riskerna med gasklockan som fortfarande är obesvarade i detta ärende. Det beklagar jag. Jag yrkar bifall till vår reservation.

### Anförande nr 3

J o h a n N i l s s o n (M): Ordförande och fullmäktige! Det är jätterelevanta frågor som borgarrådet Valeskog ställer. Vad kommer det här att kosta? Vilken hyra kommer det att bli för hyresgästen? Vilken hyresgäst skulle kunna tänkas gå in och teckna det här, finns det garantier för att hyresgästen kommer att stanna kvar i avtalsförhållandet och så vidare? Det är ju precis allt det här som ska utredas i den kommande fasen. Om fullmäktige beviljar detta i dag beviljar vi enbart utredningsmedel, inte att vi ska genomföra det.

Att det har funnits en intressent stod du ju själv och nämnde i talarstolen den 31 augusti utifrån att du tyckte att den kanske hade lite väl bra förutsättningar i en förhandling. Du visste alltså om detta då, så det är inget nytt som har framkommit sedan dess.

Men som vi sa förra gången vet vi ju att det även kostar att *inte* bygga om gasklockan. Det tror jag också att du har fått information om. Vi har ju marknadsfört och tagit betalt för marken i Norra Djurgårdsstaden utifrån förespeglingar om att vi kommer att gå in och göra den här investeringen. Det priset för marken kommer vi inte att få om vi inte bygger om gasklockan. Men vi ska bara göra det till rätt pris och med ett riktigt avtal.

## Anförande nr 4

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Detta är otroligt. Vi återremitterade ärendet för att det var bristfälligt informationsmässigt. Det står ju ingenstans om kostnaden på drygt 1 miljard, om att det tar 40 år att få tillbaka pengarna eller om att det fanns en intressent. Jag fick ägna en hel del efterforskning själv för att få fram denna uppgift. Det ska inte vara upp till oppositionen att informera fullmäktige, utan det är faktiskt viktigt att det står på pränt. Bara det var skäl nog att återremittera detta.

Sedan håller jag naturligtvis med om att det finns frågetecken. Vi hoppas alla att vi ska kunna räta ut dessa frågetecken. Men oddsen ser onekligen väldigt usla ut. Med tanke på de stora investeringar vi har i andra kulturfastigheter och annat finns det självklart en intresse motsättning. Jag tycker att det är viktigt att fullmäktige har en debatt om de här frågorna, för de är inte helt oproblematiske.

## Anförande nr 5

S a r a S t e n u d d (V): Ordförande, ledamöter och åhörare! Jag ska inte på något sätt förlänga debatten. Vi har ju lovat det dyrt och heligt. Jag yrkar bara bifall till Vänsterpartiets och Socialdemokraternas reservation.

## Anförande nr 6

L i s a P a l m (FI): Jag yrkar bifall till den reservation som vi har i kommunstyrelsen.

*§ 10 Revidering av tidigare underlag avseende reglering av eget boende (EBO) för asylsökande inom Stockholms stad*

Anförande nr 7

Borgarrådet K ö n i g J e r l m y r (M): Ordförande! Detta handlar om att man har ändrat förordningen; vi kan inkludera fler områden, då det har innefattats fler parametrar. Jag ska beskriva det lite mer. Om jag hade varit den enda talaren på talarlistan hade jag kunnat gå direkt till att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Tidigare har vi tagit ställning till 15 olika områden. Hög arbetslöshet, låg sysselsättningsnivå, låg utbildningsnivå och annat har varit grunder till att man kunnat undantas från EBO, som handlar om asylsökande och vad de ska flytta till. Nu har man ändrat parametrarna. Vi har inkluderat fler parametrar, vilket gör att det är 28 olika områden som berörs i Rinkeby, Husby, Tensta och Skärholmen. Det är också de stadsdelar där det visat sig vara högst trångboddhet när vi analyserat de här områdena. Vi kommer att inlämna detta till länsstyrelsen, som går vidare. Varje år har man möjlighet att revidera dessa områden. Man kan både lägga till och dra ifrån. Utifrån de här tydliga parametrarna har vi kommit fram till detta. Syftet är helt enkelt att skapa bästa möjliga förutsättningar för god integration för dem som kommer till vår stad som nyanlända. Det är bakgrunden till att vi går fram med det här förslaget. Med det yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 8

R a s h i d M o h a m m e d (V): Ordförande och kommunfullmäktige! Vänsterpartiet blundar inte för att eget boende, EBO, har medfört problem och att en förändring kan vara nödvändig. Effekter som EBO medför är trångboddhet och i vissa fall att kvinnor som bor inom EBO har en tendens att i mindre utsträckning delta i svenskundervisning eller annan sysselsättning jämfört med kvinnor som bor på anläggningsboende, ABO, under asyltiden.

Att många bosätter sig i samma område beror på att Stockholm är en segregerad stad och att det är svårt att hitta hyresrätter med rimliga hyror i alla områden av staden. Detta är en konstaterad konsekvens av de omfattande ombildningar som genomfördes under allianstiden 2007–2014. För att uppnå målen om att skapa förutsättningar för ett socialt hållbart mottagande måste vi i stället arbeta vidare med de åtgärder som arbetades fram under förra majoriteten mot skillnaderna i Stockholm genom att förstärka socialtjänst, förskola och skola och öka möjligheterna att nå goda levnadsvillkor. Jag hänvisar till Vänsterpartiets särskilda uttalande.

*§ 14 Micasa Fastigheter i Stockholm AB:s nyproduktion av vård- och omsorgsboende och seniorbostäder på fastigheten Ånn 7 i Årsta*

Anförande nr 9

M i r j a R ä i h ä (S): Ordförande och fullmäktige! Jag tänker den här gången inte skälla på Joakim Larsson på något sätt, vilket han vet. Men jag måste ändå säga några ord om det här. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Det är rätt så skönt att ha ett ärende där vi ser att nya äldreboenden byggs annorlunda än de som byggdes på 70-talet och som har långa trånga korridorer och framför allt en fysisk arbetsmiljö som inte fungerar för någon. Det är också väldigt smart att man på det här sättet samlar ihop vård- och omsorgsboende, seniorbostäder, aktivitetscenter och lokaler för hemtjänst. Allting finns på plats. Men det måste ändå sägas att det finns väldigt många pensionärer som inte har råd att efterfråga de nya seniorboendena. Det behöver man tänka på i genomförandefasen. Man ska försöka hålla hyrorna så låga som möjligt, så att så många som möjligt kan lämna sina större bostäder och efterfråga seniorbostäder.

Anförande nr 10

Borgarrådet L a r s s o n (M): Fru ordförande! Jag tackar Mirja Räihä för stödet i detta ärende. Det har ju hållit på i några år, så ni känner igen det. Det är ett ärende som handlar om uttjänta lokaler som nu kan byggas om till ett modernt äldrevänligt vård- och omsorgsboende med seniorbostäder. Detta är ett av flera projekt. Vi kommer såklart att följa det noga. De ekonomiska bitarna resulterar ju ofta i hyresdiskussioner i slutändan, som Mirja Räihä också var inne på. Naturligtvis yrkar även jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

*§ 15 Detaljplan för Vinjegatan invid fastigheten Norrmannen 11 m.fl. i stadsdelen  
Blackeberg (120 bostäder och centrumverksamhet) DP 2016-17741-54*

Anförande nr 11

Borgarrådet **L a r s s o n** (M): Fru ordförande! Jag misstänker att det inte blir någon längre debatt i detta ärende heller. Detaljplanen för denna fastighet innebär i praktiken 120 lägenheter samt centrumverksamhet, vårdcentral och så vidare. Det har tidigare varit kontor och ett småindustriområde. Nu ser vi framför oss en väldigt positiv utveckling. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.



*§ 16 Avgift vid ansökan om godkännande att starta fristående förskola eller fritidshem och vid ansökan om ändringar i befintlig verksamhet*

Anförande nr 12

Borgarrådet S m e d b e r g P a l m q v i s t (L): Fru ordförande! Det här är en minoritetsåterremiss från KF den 31 augusti. Ärendet handlar om något som hör till de mest uppskattade verksamheter vi har här i Stockholm, nämligen våra förskolor. Vi är av den mening att det ska finnas en mångfald av aktörer att välja mellan, så att kvaliteten och valfriheten upprätthålls. I Stockholm är ju de fristående aktörerna en avgörande del av förskolan och skolan. Det tycker vi är bra. Vi vill värna den valfrihet som finns.

I Stockholms förskolor går det ungefär 52 000 barn. Det är ganska många. Ca 32 000 barn går i våra kommunala förskolor, och ca 19 000 barn går i fristående förskolor. Det motsvarar att omkring 60 procent går i kommunala förskolor och omkring 40 procent går i fristående förskolor. Det här tycker jag är en väldigt fin balans. Jag hoppas att vi ska kunna upprätthålla den även vidare.

I kväll ska vi besluta om en avgift vid ansökan om godkännande av huvudman och om godkännande att starta fristående förskola eller fritidshem. Lite kort är bakgrunden till det här att det har kommit ny lagstiftning som utbildningsförvaltningen måste ta hänsyn till. Där krävs det mycket mer omfattande prövning av huvudmannen. Lagstiftaren säger också att vi har rätt att ta ut en avgift för de betydligt mer omfattande prövningar som vi nu behöver göra. Det sker i enlighet med självkostnadsprincipen, vilket är helt rimligt.

Mot den bakgrunden ska nu Stockholms stad ta ut en avgift, vilket kommer att ske i två steg. Det kommer först att tas ut en startavgift för prövning av själva huvudmannen. Om man sedan bestämmer sig för att man kan gå vidare blir det en prövningsavgift på 20 000 kronor, allt i enlighet med självkostnadsprincipen. Det här tycker jag är fullt rimligt. Vi kommer att få mycket bättre kontroll och kunna fatta beslut tidigare när vi får många ansökningar. Det kommer många ansökningar som helt enkelt inte är tillräckligt seriösa. Då kan man pröva detta på en gång och sedan göra en mycket mer djupgående prövning av huruvida de ska få starta en fristående förskola i Stockholms stad.

Anförande nr 13

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Självklart ska vi ha en mångfald av olika aktörer som bedriver förskolor i Stockholm. Det som vi i Stockholms stad är ansvariga för är att säkerställa att de olika aktörer som vill och får bedriva verksamhet också gör det på ett fullgott sätt. Det här kräver naturligtvis en prövning från staden av huvudmannen. Den nya lagstiftningen innebär att vi ska ha en mer omfattande prövning, men den innebär också att vi kan ta ut en avgift för den. Det är självklart att vi ska ta ut en avgift för det arbete som staden utför för aktörerna inom förskolan. Det är naturligtvis klokt att ta ut den här avgiften för att motverka etableringen av oseriösa aktörer och för att säkerställa att rätt lämplighet och kvalitet finns på plats.

Jag anser dock att det vore ännu klokare att även införa de övriga avgifter som en enig utbildningsnämnd var överens om så sent som i oktober 2019, det vill säga att även avgiftsbelägga permanent utökning av antalet platser och förändring av eller ansökan om ny lokal. Men det görs alltså inte i det här ärendet. Jag hoppas verkligen att majoriteten kommer tillbaka med det senare, men det är beklagligt att man inte tar det nu på en gång.

Det är naturligtvis rimligt att en sådan här avgift införs enligt den självkostnadsprincip som Isabel Smedberg Palmqvist så förtjänstfullt förklarade för fullmäktige. Att vi ville återremittera ärendet berodde på att vi inte riktigt såg beräkningsgrunden för självkostnadsprincipen. Vi ansåg att man skulle återkomma med det, och vi anser fortfarande att det saknas i det här ärendet. Detta är olyckligt.

Det som vi skulle vilja slå ett slag för är att man också följer det här noga, så att man ser att staden verkligen får betalt för det arbete som införs. Man ska också vara tydlig med att kommunen nu med den nya lagstiftningen är skyldig att göra en mer omfattande prövning och att det är därför avgifterna införs.

Därmed yrkar jag bifall till Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Feministiskt initiativs reservation i kommunstyrelsen.

#### Anförande nr 14

**T i n a K r a t z** (V): Fru ordförande! Kommunfullmäktiges ledamöter! Det är jättebra att delar av den naivitet som inledningsvis präglade reglerna kring hela friskolesystemet, som även omfattade förskolan, bit för bit nu skalas bort. Att stadens kostnad för prövningen av de ansökande huvudmännen kommer att läggas på den ansökande aktören själv är bra, så att inte de kommunala förskolornas resurser naggas i kanten. Det är också bra i kombination med att kraven nu blir mer omfattande, vilket kommer att medföra att viktiga steg kan tas för att vi ska kunna få bort de oseriösa aktörerna, som tyvärr också har funnits. Mångfald är bra, men vi ska ha bra aktörer, och alla våra barn ska ha bra förskolor. Vi tjänar alla på den här nya lagstiftningen, och vi tjänar på att vi också ser till att kostnaden hamnar där den ska hamna.

Men vi anser fortfarande, precis som Socialdemokraterna och Feministiskt initiativ, att förvaltningens första förslag var bättre. Där hade man med att avgifterna även skulle omfatta utökande av antalet platser permanent och förändring eller nyanskaffning av lokal. Det är också saker som kräver en omfattande prövning, och därför tillkommer kostnader. Jag hoppas verkligen att man avser att följa den nya reformen och se vilka kostnader som den kommer att innebära, så att vi kan förändra detta i framtiden. Med detta yrkar jag bifall till den gemensamma reservationen från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Feministiskt initiativ.

#### Anförande nr 15

**L i s a P a l m** (FI): Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Feministiskt initiativ i kommunstyrelsen.

*§ 17 Riktlinjer för handläggning och dokumentation av ärenden gällande barn och unga inom individ- och familjeomsorgen*

Anförande nr 16

Borgarrådet J ö n s s o n (L): Ordförande! Med respekt för den överenskommelse vi har gjort vill jag bara tacka för det breda stöd som finns för den övergripande inriktningen på de nya riktlinjerna. Jag vill särskilt tacka för att det finns ett hundraprocentigt stöd för att införa särskilda åtgärder som syftar till att stabilisera barns skolgång och även för flera punkter om samverkan med polisen. Sedan finns det två reservationer som handlar om två väldigt specifika punkter. I övrigt finns det faktiskt enhällighet i fullmäktige, och det tycker jag är mycket positivt.

Anförande nr 17

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.